

պիսիւն տահա իրաւի լիւրժմը Թը-
րապիւղմը վերադարձնուէն պա թէ-
լէկապի պիւրիւրիւնը, վէ իր թիւիւ
խոն թապիւլէր՝ պարաճա տէր-
տէնթը թալիս պարլըմը տըր:

Աւսթիւ լիւրժմը իրաւունքն չըլա-
ճադ ուժադ սէֆիւնէլէրն՝ վաբոր-
լար կիպի գարանթիւնա պէքէմէ-
լը իզըն Գլազմէն վէ եախտ Պէյ-
րուք թէհաֆիւղիւնսնէսինէ գա-
տար կիթմէլէրի միւլէր վէ թէհ-
լիքէրի պարլըմը ճիւղէր, պու-
լարը՝ Արնաւիւրըլըտա Ալլոնիս
ճիւղըրտա Բաշա լիւրժմը թէհաֆ-
ֆիւղիւնսնէսինի քիւլաւըլըտա օրա-
տա գարանթիւնալընը ինքաւորն
Մէհմէթ Սըհիւլէնէ գարար վէրի-
միւլ, վէ մէքըրի թէհաֆիւղիւն-
նէտէ տախի սէֆիւնի մուհաֆա-
ղաւըրտա պարլըմը իզըն թէր-
տանէսն պիւր վաբոր կէտնէրիւն-
սի խուսուրնա իրաւէի Սէնիյէ
սուտուր իթմիւ տըր:

Պայէտնէ միւնտէրն սըհիւլէյ
ժուրնալըրտա տախի կէօրիւնէն
կէհէլէ, գոյրա իրթիթ իրաւուն
եւեհաւնէ քէսալ իրաւէի իթմիւ
օրաւ, Երաւաւա իրթիթ մէքըր-
լէնի թիւթուրն 250 քիւլիսն
125ի վէֆաթ իթմիւ տըր:

ԶԲՕՍԱՆԵ

Կէս գիւնըն ընտարանս հասած,
անգապի ըստընէրն աչիրս արցուն-
քտոն վիճակի մէջ, իրաւունքն ան-
կողմն մննելով հանգստանալու, եթէ
գրեթէ ձեռքս կաշնուծ իմաց տալու հա-
մար ձեզ զուարճալի պատահարն որմէ
նոր ազատեցալ, եթէ ձեզ կը գրեծ ան-
միջապէս տակաւին նոյն պատահարն
ազգեցունքեան տակ, — սաի կապալու-
ցանք թէ զձեզ աւելի կը սիրեմ քան մեր
պանդուկապեալուն, որ, իմ ազմկու-
նիցունքուն պատահարն համար ի գուր զմացս նստած կը թա-
խանէ:

Իրաւ որ զիւրիւն բան մը չէ այդ պատ-
ուաւոր կնոյ հետաքրքրութիւնն գոհա-
ցել պատմելով ճշմարտութիւնը:

Այսօր իմ սովորական շալ ընկերս
անկեան էր ի Սէն-Տընի. միանկ մնալով
ձանձրոյթէ տառապեցալ օրն ի բուն. ի-
րթիւնսն ընթերցել ալ առանձին ընելէ
յետոյ, ժամանակ անցունելու համար
Պաշլըմ Սէն-Փէրմէն պտտած ատենս,
յանկարծ գիտ կը զմտադրէ Գալիլէյի
երկրաւորը մը, որ գիտէ թէ իմ Տա-
հիւրն... իրեն հետ ծանօթութիւն ու-
նիմ երկու տարի իրաւունքն: Սակաւ-
նուսն է Մ. Abeille, այսինքն Պ. Մե-
ղաւ, որ փախչելով ինձ՝ շատ լաւ ու բա-
րե ծաղիկի մը փակած եղաւ մեղրի
հիւթ քաղելու համար, կըրէք անշուշտ
մեղրեղանք:

Քաղաքավարական նորը արտայա-
տութիւններէ վերջը, միատեղ յաւա-
քացանք զէպի Սէն-Միլէրի քաղաքակնի.
հան զմտացնա եւան երկու հրատարակ-
չէ, սխալեցալ, երկու քաղաքն որք կեր-
թալիս այն ճամբան որմէ մեք կուգա-
նինք:

Դրեց զիս ընկերս. վարկենի մը

սպասում, ոտքերու յետագործ կէս չըր-
նան մը, եւ ան ինքզինքնիս գտանք
այդ գեղունեաց ետեւն ինկած... րո՛ւն,
պիտի մտածէք թէ քանի՜ անձնաւոր եմ
ստիք կէս չըլանալով մը ինկած ըլլալու
համար... ո՛յ, լարեկամ, գետինը ին-
կած չեմ. ծիծաղեցաւ եւս որ չեն թողուր
խեղճիւրիս բան մը գրել. գրելն է որ
կուգէ բանաստեղծութիւն ընել, — սեղ-
մնեք ուրեմն գրելը եւ քաղաքայտըն
ըստիք թէ՛ կէս չըլանալով մը զանազապ
այնպիսի դերքի մը մէջ, որ տեսողը
պիտի կարծէր անպատճառ թէ այդ Գո-
թիւնըն հետամուտ եմ, — կամ թէ
հետաքրքրիս կը պնդեմ, Հիմա հասկցա-
նաւարակաց «եւեան ինկած»ին նշա-
նակութիւնը:

—Այդ պիւր ճապիւր. (իրեւ թէ Տա-
հիւրն):

Համան մըն է այս Թուրք-ձաբուն
պարտութիւնը, որով ընկերս կը
պատուիրէ ինձ իւրաքան թէ իմ օտե-
րըս. լա՛ւ. ուրիշ գործ մը չունիմ ար-
դէն, կը վազեմ գրելիս. այս արագ
ընթացքը զէթ ինձ համար մարտագա-
նի տեղ պիտի ծառայէ, քանի որ վա-
զելուս պատճառը չը գիտեմ:

—Այդ բաղա... (այսինքն ստակ
ունիւն):

—Հապա, կը հարցնես, սնիմ ըս-
տակ. ո՛րչափ կուգես եւ ինչո՞ւ համար:

—Մաղան, մաղան:

—Այս կասնով վիթէս:

Ինչո՞նք կը հասկնաք թէ այս վեր-
ջին Գալիլէյիս ապուրը եւ խառնեցի,
որով ինքիս օգէտս իր թէ հանձնութիւն
տաւած եմ եղեր հետապնդման:

Այդ հանձնութիւնս բոլորովին անտեղ-
եան, անցնելով շատ մը փողոցներէ,
ինքզինքնիս գտանք Ռիւ Սէն Փապի
կողմնակի զոհիւնքին միջոյն մէջ. եր-
գեցիկ թէ նուազածիկ սրճարանէ մը
նոսր տանս եւ ձեռքի շարժումով մը
մեզ ալ հրաւիրեցին անոնք՝ որք այդչափ
յոյնացեցած էին երկուքիս:

—Բիւ...
—Ինչո՞ւն:

—Ինչ...
—Ձեմ հասկնար բաժնի (եւ չհասկնա-
լուս պատճառը կրկին է. Ո. գիմացին-
Գալիլէյիս մըն է որ կը խօսի Տահիւ-
րն. Ռ. թողով չէր, ի՞նչ Տահիւրն
իւր մեզ ալ հրաւիրեցին անոնք՝ որք այդչափ
յոյնացեցած էին երկուքիս եւս առ
այս... Նեղ պարագայից մէջ զուար-
ճութիւն կ'ըզած խոլութիւնս իսկ օգուտ
քաղելով):

—Անթիլ...:

—Հա, հորհակալ եմ, բարեկամ,
վերջապէս հասկցալ միտքը ըսել կ'ու-
գես թէ ներս մտնեմ. առի մակարեւի
է ինձ բացէ ի բաց. եւ այդ անկարեւ-
իւրութեան պատճառն սա է որ... սա
է որ ես կողպատուելու տիրութեան չու-
նիմ. —Ի՞նչ կողպատուել, ինչո՞ւ կ'ընէք,
Հայ բարեկամս, ես կողպատուելով, զիս
կողպատուել, կը զարմանալ խեղճի վը-
րալ...: Ծանօն եւ վեց տարի է որ հոս
այս տեսակ փորձանքներ եկան
գլխուս, բայց եւ այնպէս ոչ ոք կըր-
նայ պարծիլ թէ կարողացած է գիտ խա-
քել կամ կողպատել: Արդէն շատ ու-
շատ ամբիք բան է, քրեական մեղք
մըն է ներս չի մտնելը...:

Սրճարանին դրան առջեւ կեցած, կէս
ժամէն աւելի տեւեց սոյն կրկնադե-
տանաւարտութիւնն, որով կ'ընէր մեր
պարտը Մեղուն գիտ համոզել ներս մըտ-
նելու:

Ինչ ընեմ, քաղաքավարութիւնս իր
ծարպալուն իրաւութեան հասած է, եւ
թէպէտ մեր սիրեցեալ Պալտինաի ծաղ-
րածն զէմիս կը ներկայանայ աղացս,
բայց հարկ է բան մ'ընել, եւ ես բան
մը կ'ընեմ ներս մտնելով. պարման զը-
նելով եւ տառն անգամ կրկնելով նա-
խապէս թէ, ես միայն ու միայն մէկ
գաւաթ գարեջուր կը խմեմ եւ կը վը-
ճարեմ. ապիկցի անդին բան մըն ալ չեմ
ճանաչար:

Պայման կըրգունէ մեր կամեղոր Գա-
ղիացին եւ ներս մտնելով կը նստինք
զրան զովիւր, սուրանի մ'առջեւ. զի-
մացին կուգան կը նստին անոնք զորս
գիտէք... ո՛րչափ ալ ամէկտա աղչիկ-
ներ, ինձ ալ խօսք կ'ուղղեն Գալիլէյիս
(եղուով... վա՛յ վա՛յ ստեղծ ինչո՞նք):
Որիս պատասխատ Գալիլէյիս անգամ թիւ-
րեքս «comment Mes demoiselles» հար-
ցումը կրկնեց, ընկերս ալ եմ թարգ-
մանէ, թարգմանելով հաղորդեց սա
խօսքերն «Ֆէնա վար պէն»։ Զի հասկը-
ցա՞ք, «հիւանդ եմ» ըսել կ'ուզեմ եւ
մէկ խօսքով կ'ազատեմ օճէքս ի-
րենց խօսակցութիւնէն ալ, ընկերսի-
ցութիւնէն ալ, զի ես՝ ընկերսիս վերջին
ազգարարութիւն մ'ընելէ եւ դարձեալ
«գուն» կ'ը խառնելով, ամեն պատաս-
խանատուութիւն իմ վրայ է, 16 տարի
է որ հոս եմ, չեն կրնար զիս կողպա-
տել՝ պատասխանն անշուշտ յետոյ, կը
զատուի իրենցմէ եւ ուրիշ սեղան մը
երթալով գարեջուր մը կ'ուզեմ:

Պ. Մեղուն եւ ընկերսիս 1-2 ժամ
ճնկեցին ու ճնկեցին եւ յանկարծ դուռն
է որ կը բացուի անհայտարար, մէկի
ապակին ցրել ցրել կը թափի փեթա-
կին վրայ: — Մեր գեղանիներու վայնա-
տանը, սրճարանի յաճախորդաց իրաւա-
յունը, Տնօրէնուհոյն լեզուապատու կանչ-
ուրաւորն կը զարգին ի տես զեղալիմ
սպակի մը, որ ինչու արքայ լինելուն
սխալած, եւ ձեռքին տեղ օտարը բա-
նալ ուղած է սրճարանին դուռը:

Ապառն ուղղակի կը գիտէ ընկերսիս
սեղանին, ըսնի տեղեկութեան կը հանէ մեր
գեղանիները, կը տանի ուրիշ սեղանի մը
ըտլ... միւր չի լալ եւ կ'ընէ ինչ
մանց մեր խեղճ Մեղուն, որ, Տնօ-
րէնուհոյն սաստելով կանչել, պարտը
հանցին, 19 փայտեղ սպակի մի
քանի նախադասական խօսքեր միտալ,
ստեղծի ինչոր փեղոյը գուրը զինը
չեղալի, եւ ինքզինքն գուրս նետել
սրճարանին, փողոցին մէջ գալով գանձ
զիս,— անս ամբիք եկան մեր յուսա-
լիկ Մեղուն 16 տարուան իրաւա-
տուլեան արքայը:

Մի՛ կարծէք սակայն թէ ատով վարա-
գոյն գոցուեցաւ, ընդհակառակն վերջին
արարումն է որ միշտ չաւաշտ լըլլալ:

Նս որ, գիտէ Սառուած, երբէք չեմ
ինչոր ձախորդութեանց վրայ, երբ ին-
չեցի մեր Մեղունի անշուշտ ինքնապա-
տանութիւնը, իմ աղաքամտութիւնն ծաղ-
րուլ,— երբ տեսալ թէ նախադասական
սպակն բարկացած եկաւ օճէքն ըտնեց
մեր Մեղունին,— երբ քաղաքիցը դրան
մէջէն, անօրհնութիւն վերի պատուհանն
սկանս կոկորդալիս ինչոր մեր Մեղունի
ձախորդութեան վրայ,— ինչ մեղք պա-
հեմ, ես ալ չի կրցայ բռնել ինչորս եւ,
ամեն կողմանէ աքանդուած աղչալեմ ծի-
ծաղեցուն մէջ, ա՛լ ձեզ կը թողուի
երեսակալեք թէ մեր Մեղունը՝ որուն փե-
ղոյն ձախ ուսելին վրայ հակած, մէկ
ձեռքով սպակն ընտան, հորիզոնապէս
քաղաքիցը, ուղղակի ինձ, չեղալի:

անօրհնութեան ինչպէս անարկներ պը-
տըցուց ապառապեց,— թէ երթալով,
գալով՝ ինչպէս ապեծածան իր թաւալը
ինքն իր վրայ... Ե՛րկ համաստեղու-
թեան նման:

Հազիւ ուրեմն կրցայ վրէժն ազատել
սպակին ձեռքէն. սոսի տարի François
սրճարանը. հոս տարի մը իր խեղճութեամբ
փեցի եւ խրատեցի:
Բայց խրատ չ'ուղեր մարդը. կ'ուզէ որ
գտնէ իւր ծախքին կէսը տամ իրեն. «հի՛նչ,
ինչե՛ր կ'ընէք, Գալիլէյիս բարեկամս, կո-
ղպատուել, ո՛հ ո՛հ... տառն եւ վեց տա-
րի է որ... մանաւանդ թէ ծաղրուելու
փառքն դու միայնակ վայելեցիր. ես որ
բաժին չունիմ այդ փառքէն, ինչպէս
կրնամ ծախքին ընկեցանալ, անուշիկս»
կ'ըսեմ ու ուրեմն ինչու վճարելով,
ձեպընթաց, խնայել ուղղութեամբ ցաւեցե-
լով կուգամ բնակարանս:

Յ. ԿԻՒՄԻՆՉՎԱՆ
Իրոտն որ Պօլսոյ մէջն անգամ, զըլ-
խաւորաբար մեր երկրաւարը՝ այդ տե-
սակ անգարարական տեղեր յաճախելով
ունեցածին հոս կը ձգեն. երբեմն ալ ի-
րենց վերմակէն աւելի կ'երկնցնեն ու-
ղեցնել եւ ինքզինքնիս պատանդ ցոյց
կուտան, մինչեւ որ մնացորդ պարագը
զայ վճարէ իրենց մի բարեկամ կամ
մտերեւը:

Ռեւիւն բարոյականի կողմէն ըմբռն-
լու է սոյն «Ջրօրհն»-ը, իբրեւ կարե-
ւոր խրատ մը բնաւ չ'աճնայում. նման-
օրինակ պարագայից մէջ:

ԱՆԵՂ ՀԱՄԱՐՈՅՐ

Դուռն ծայան եղիր, կին անմատոյց, ան-
յաւան,
Ու. սառ, անհ' մի՛ խոնարհիր մի վար-
կեսն:

Մի՛ սուղեր բերդ անոր մէջ որ ոտքիդ
տակ՝

Կը սուղսի յաւիտեան:

Թո՛ղ հորեղէն նայուածքը հո՛ն միւրը-
ճի,
Եթիւրայն անդունդներուն մէջ չընք,
Ուր ամպերն հայեք, գոյնով տես կրճի՛

Կը սառանքին լուսանայ:

Սակայն ո՛վ կին ծիծաղանային, զէ՛ք ներէ,
Որ ես հեւքոտ կոհակն ըլլամ երբունս,
Մնած, անձանք թէ քեզի, օտար ծիծաղ-
ներէ՛

Ու մօտիմ զո՛ւ ոտքերունս

Ու սարսուռով մ'անպատմելի, քաղցր,
անհ'ը,

Հըպե՛մ անոնց դողով չըթունար փեղփ-
բաւեւ,

Ու առջի՛ եւ հուսկ համարոյրիս մէջ տար-

փաղեղ՝

Հալի՛մ, մեռնի՛մ եւ անհետս

Խի՛ժ

Անպատմելի 15

Իսկիւտար

ՓՇՈՒՐ ԽՈՂՆԵՐ

Աշխարհ հոր մըն է, հոր մը խոր ու
խորհրդաւոր. մէկի թուր մէկուն համար՝
անուշ, միւսին համար՝ լեղի եւ ուրիշին
համար ալ թէւեւ անուշ բայց պարտ է:
Սակայն ասուք բան մը չեն, վայ է ե-
կեր անոր գլխուն որուն դոյլինստանը
կարճ է:

Մարդ երբ մէկանց ունենայ
Ռեալաքանակ մամուսայ՝
Մանթիթ-մանթիթ կը մոռնայ:

Ամեն կշտմանքի լուս ու մուսն
հանդուրդող եր նմանի այն ծիտըն որ
քաշած մուրը կը շանալ կլլի՝ քովին-
ները իր գլանիկով անհանգստ ընկու
երկուրով, եւ ասանկով հազ ու կըր-
ծալաւ կը վատակի:

Համարողները սէրէն կարգուած այն
բժիշկներն են որ մեր պրիւսները կը
մեղրտեն ու սրտերին կը ծափեցնեն:
Մտածեց Ռիւիւիւ:

ՄԻԻԹԵՑԵՐԻԳԱ

Պունտան 3 սէնէ ազտեմ պիւր
կէճէ Սթանպուլու Պալատի մէջ-
տանը տարի մը մեղրութիւն վէ տիկե-
րի մէջուհի օրնուշ օրան սիւվարի
Չնիկի ալալը իմպալմիթիւնի մէջ
մէտ վէ տիկեր Մէհմէտ Էֆիւլիսին
աւրը գաթիկ վէ ճարհիւրէր օրան
էշխան հազգընտա Տէրաւատէթ
մէքէզ գոմանտանը Բաշալիմ քաշա
հազգէթիւրէյէ միւտտաի ումուսի
աւքերի Ռէշիտ Բաշա հազգէթիւրի
մէքէթի իմպալմիթիւնի գէթիւնալ
միւրէքէթի թէհլիլ զըլնան պիւր
գոմիսին թարափնտան ինքաի
թաղիկաթա իսթիտար օրնուշ,
նէթիկէր թաղիկաթալտա պու ճի-
նայիթէ միւթէնաւոր օրան էշխա-
ւորն ֆիլիլ (մէքէթի ճիւրաթ իթ-
միւրէրի ինքարու իթիւրաֆարըլա
թէպէլլին իտերէք բէնէլի ատա-
լէթէ թէպիլմ օրնուշալ տըր:

Պու պապէն գոմիսիս մէքէթի-
ճէ ինքա օրնան թաղիկաթա թէ
իսթիկաթալմը հալի թանգիմ ի-
տիկէ ֆէրէք վէ էլիւրը իսթիկ-
թաղիլէ՝ մէքէզ գոմանտանը
ճանիւլիստէն մագալմ Սէրաւքերի-
յէ թէպտիմ գըլնմըլ տըր:

Թէպիլիլ վէ Ազաւալըլ Աթա
նամ շախարարն ճիւրաթ մէք-
էրիւրէյէ իսթիւրալըլ օրըլը կի-
պի, ֆիլիլ զաթիլ ու ճէրհին ա-
ւրը ֆիլիլ տալիլ իսթիլ չէքէթ
վէ Սուպիլ նամ ճէսան օրըլը իս-
պալմ օրնմըլ տըր:

Մագալմ Սէհմէտ Էֆիւլիս գա-
թիլ օրնուշ իզըն պունտան ազ-
տեմ մաշքիմ օրան միւրալիմ Մէհ-
մէտ Էֆիւլիս պու ֆիլիլ մէպալի
օրնալըլ տալիլ մէյտանա չըգմըլ
տըր:

—Տիւլէս տը Գլիվէնա՝ կէրէճէ-
ճուսան կիւրնի Պուսալալ ալիմէթ
իտէճէք տըր: Միւրալիլ ինչա՛ն կէ-
լէճէք հաթիւմ լուսարալ միւթէ-
վէճիկէն Տէրաւատէթիւն հաթի-
քէթ էլիլէճէք տըր:

—Անտաթուտա պիւր չըմէնտըք
ինչալը ինչին իսթիկալ ալըլը գոմ-
նտան ազտեմէք պաղթիլէպիւր-
ստիւտա պալլըմըլ օրան Մ. Սթա-
նիֆորմ տըր լուսարալ Տէրա-
ւատէթ կէլմըլ տըր:

—Սթանիա տէլիլէթիլն Տէրաւա-
աթիլ ութիլիլ օրուլ Աթիլնա սէֆա-

րէթի տալիլ ալիլէն էօհտէլիլն
իշալ օրնան Մ. տը իւլալիմ ի-
թիւտանալմիսին Եւնան գրալըն
թալտիմ իթմէք իզըն ալիլիս Ս-
թիւնալ կիլմըլ օրնուշ հալտ
տիւն սապա՛ Տէրաւատէթիլ ալ-
աթէթ էլիլմըլ տըր:

—Թէֆիլիլ աւքերի գոմիսիս
ալիս ազաւորտան Հասան իսթի-
լէթ պիտայէթ մաշքէմէթի միւտ-
տաի ումուսիս ճէմալ պէյ, վէ
մաշքէմէթ իսթիւտա ազաւորտան
Համիտ Էֆ. հաղարաթիւնտան միւ-
րէքէթ պիւր հէյլէթ թէֆիլիլ
Գարաի սանաղըլ մէմուրէյնը հիւ-
թիւնէթիլ իլէ Բէնան հաղար
միւրէթիլն հազգընտա ինքալ թաշ-
գիլմէթ իթմէք իզըն պա իրաւէի
Սէնիյէ պու կիւն Տէրաւատէթիւն
հաթէթիլ իտէճէք տըր:

Հէյլէթ մէքէթիլ ազաւորտա
խարճաշարընտան մաւաւա, թէֆ-
իլիլ մէմուրէյնէթիլ թէմանթիւն
եւթիլիլ պիւր իրա իթմալ խու-
սուսըն իրաւէի Սէնիյէ սուտուր
իթմըլ տըր:

—Ալիլիլ պիւր ինկիլիլ վաբորը
թալաֆիւտան Գալալալ Էօհիւն-
աթ տէմիւր աթըլըլը սրաւա գը-
րընա անիլիլ ալըլ թէլիլիլ թէ-
լիլն 1500 մէթրոսան իպալթիլ
պարլըմըլ, վէ 300 մէթր գա-
տարը պարլըմըլ իտէ տէ, դուսու-
րընը ազընթըլա գարալալ զալալ
օրըլըլ ինկիլիլ միւրալիլ իթմալ ան-
լալըլըլ, վէ թէլիլիլ ինկիլիլ
պունտան տալալ մէքէթիլ վաբոր
գոմիսիս ազաւորտան թաղիլիլ
թալալ իթմէքաթ պարլըմըլ տըր:</

